

Online- och webbnyheter för TLS medlemmar

Nr 2002:5 2002-10-01

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av Svensk förening för informationsspecialister (TLS). Syftet är att hålla medlemmarna à jour med online-/webbranschen. Det är inriktat mot information för yrkesmässig användning och avgränsat på i princip samma sätt som branschorgan som Information World Review (IWR), Electronic Information Report (EIR), Online, EContent, Information Today etc. Dessa utgör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (CS), Ny Teknik, DN m.fl.

På förekommen anledning (tyvärr ...) vill TLS och undertecknad påpeka att materialet i helhet och dess delar är skyddat av upphovsrätt. Vidaredistribution, mångfaldigande eller återpublicering kräver skriftligt tillstånd från TLS.

Nästa nummer av nyhetsbrevet planeras till i slutet av november.

Lars Klasén

SchlumbergerSema InfoData

lars.klasen@infodata.se

1. Internationellt

1.1 Cambridge Scientific Abstracts

CSA avbryter allt samarbete med onlinetjänster m fl som vägrar djuplänkar till sin fulltext-information. Detta berättar CSA (Cambridge Scientific Abstracts) i en stor annons i Information World Review Sept 2002, som i korthet lyder så här: "CSA har en självklar ambition att via länkar i sina databaser låta sina kunder nå artiklar i fulltext vid de andra onlinetjänster, innehållsleverantörer etc som de abonnerar på. Men det finns aktörer som vägrar CSA sådana länkar. Därför har CSA beslutat att avbryta allt samarbete med dessa." I slutet av annonsen redovisas 19 innehållsleverantörer som CSA har länkar till. Bland dessa finns BioOne, CatchWord, EBSCOhost EJS, HighWire Press, IDEAL (Academic Press), Information Quest (divine), ingenta, JSTOR, Kluwer Online, LINK (Springer), OCLC FirstSearch ECO, ProjectMUSE, ScienceDirect och SwetsnetNavigator - men såvitt jag/Lars kan se ingen Thomson-aktör. (IWR Sept 2002, LK)

CSA tar bort sina databaser från Dialog och DataStar. De 19 referensdatabaserna från Cambridge Scientific Abstracts (CSA) vid Dialog och DataStar kommer att tas bort där efter den 30 september. Det rör bl a Aerospace Database, Ceramics Abstracts, METADEX, Oceanic Abstracts, Pollution Abstracts, Sociological Abstracts och World Aluminum Abstracts. CSA satsar hårt på sin egen Internet Database Service (IDS), som nyligen lanserades i version 6.0 och som ger tillgång till över 50 databaser från CSA och andra producenter. (NewsBreaks 23/9 2002)

1.2 Affärs-, nyhets- och finansinformation

Dialog NewsRoom nu egen tjänst på webben. Dialogs databas NewsRoom, som lanserades i våras, har nu fått status som en egen tjänst på webben (www.dialognewsroom.com). Den kommer dock att vara fortsatt tillgänglig som databas vid Dialog, DataStar och Profound. NewsRoom innehåller idag 7.000 nyhetskällor (i princip alla som finns vid Dialog, DataStar och Profound), varav 1.500 finns tillgängliga fem år bakåt i tiden. (Dialog 2/8 2002, EContent Xtra 14/8 2002, EIR 26/8 2002)

NewsEdge blir Dialog NewsEdge. Utökning till alla källor i NewsRoom planeras. NewsEdge köptes av Thomson för jämnt ett år sedan. Den har nu lanserats i en ny utvidgad version under namnet Dialog NewsEdge. Den baseras på 2.000 källor och är avsedd för bevakning av områden efter eget val - i realtid om så önskas. Kunderna kan med hjälp av speciella formulär anpassa informationsflödet efter hela företagets behov, inkl. enskilda användare. Möjlighet finns att återpublicera artiklar på den egna webbplatsen. Därtill erbjuds sökning bland arkiverade artiklar. Tjänsten underhålls av 35 ämnesexperter vid Dialog, som gallrar, eliminerar dubletter, kategoriserar etc. Av de 50.000 artiklar, notiser etc som inkommer varje dag återstår efter denna behandling 30.000 st. Allt konverteras till XML. Det finns planer på att utvidga NewsEdge med alla källor i NewsRoom, dvs 7.000 st. (EIR 23/9 2002, IWR Sept 2002, NewsBreaks 3/9 2002, EContent Xtra 4/9 2002, Dialog 3/9 2002, Dialog Update 5/9 2002)

Thomson Research - en ny tjänst från Thomson Financial. Den nya tjänsten är en sammanslagning av Research Bank Web och Global Access och kommer att innehålla 3.4 milj finansiella rapporter (3.000 tillkommer varje dag). Här finns information från Investext, MarkIntel, Industry Insider database, Fair Disclosure Financial Network, First Call Morning Meeting Notes, Worldscope, Extel Cards, Disclosure och I/B/E/S. 2.6 milj inscannade sidor ingår (årsrapporter mm), liksom nyheter från UK Regulatory News Service och artiklar i fulltext från 1.300 internationella publikationer. Thomson Financial omsätter ca 15 miljarder kr per år. (NewsBreaks 16/9 2002, EIR 16/9 2002)

Factiva lanserar Newsstand. Factiva Newsstand innebär möjlighet att granska rubrikerna på förstasidan i dagstidningar och andra publikationer samt läsa hela texter i dessa. (Anm: Factiva Newsstand ska ej förväxlas med företaget NewsStand, som erbjuder åtkomst till digitaliserade dagstidningar i sin helhet). (EContent Xtra 25/9 2002, NewsBreaks 30/9 2002)

Factiva utökas med affärsinformation från Ostasien. Det rör bl a japanska Nikkei Report och Nikkei Weekly, Japan och Folkrepubliken Kinas China Xins CXN Daily News Service. Factiva är därtill den enda internationella onlinetjänst som tillhandahåller Yonhap, nyhetsbyrå i Sydkorea, samt The Edge Singapore, med affärsinformation från Singapore och övriga Asien. Totalt tillhandahåller Factiva över 700 "källor" från Ostasien. (Factiva 9/7 2002, EContent Xtra 10/7 2002, EIR 15/7, 5/8 2002, IWR Sept 2002, Online Sept/Oct 2002, Factiva 27/9 2002)

Även LexisNexis får affärsinformation från Folkrepubliken Kina. Och även här rör det information från China Xin Network. (EContent 18/7 2002)

LexisNexis lanserar Country Analysis. Det rör sig om en produkt från LexisNexis Academic & Library Solutions, f d Congressional Information Service, som ger tillgång till omfattande information om 190 länder. Bl a ingår 300.000 sökbara dokument. (NewsBreaks 30/9 2002)

LexisNexis fortsätter att samordna sitt produktutbud. I augusti tog man bort benämningen "Universe" från 11 av sina produkter (t ex övergår LexisNexis Environmental Universal till LexisNexis Environmental) samtidigt som de ges en ny design som klart visar att de ingår i LexisNexis utbud. (EIR 15/9 2002)

Kiplingers publikationer i fulltext licensieras till 6 distributörer: Factiva, LexisNexis, Gale Group, ProQuest, H.W. Wilson och EBSCO Publishing. (EContent Xtra 18/7 2002, NewsBreaks 22/7 2002, Online Sept/Oct 2002, EIR 30/9 2002)

WSJ.com satsar på nyheter mm inom e-hälsa. WSJ.com vill komma bort från beroendet av den svajiga marknaden för ren affärs- och finansinformation och ska under 2002 och 2003 satsa på portaler inom olika områden. Först ut är portalen Health Industry Edition, som bl a ger tillgång till relevanta delar av Wall Street Journal och nyheter från Dow Jones Newswire. (EContent Xtra 18/7 2002, EIR 26/8 2002, EContent Sept. 2002)

"ABC News on Demand" ny onlinetjänst. Tjänsten ger tillgång till ABC-material (radioprogram, nyheter, ...) från de 30 senaste dagarna. Abonnemang kostar 50 kr/månad. (ResearchBuzz 8/8 2002)

CNN lanserar Newswatch. Det är en abonnemangsbaserad tjänst för kontinuerligt uppdaterade nyheter inom ämneskategorier efter eget val. (EContent Xtra 10/7 2002)

Esponsive är en ny onlinetjänst för "nyheter". Den täcker 5.500 källor (allt från nyhetsbyråer till webbplatser) och är abonnemangsbaserad. Bakom står Queens Univ., Kanada. (Esponsive 20/9 2002)

iCopyright startar tjänst för snabb licensiering av nyheter. "iCopyright Clip and Copy" fungerar som en vanlig gratis bevakningstjänst för nyheter från olika källor, med den skillnaden att användaren omedelbart kan köpa rättighet att nyttja önskade nyheter, för t ex publicering på sin egen webbplats eller för distribution till sina kunder via e-mail. Köpet sker via en "Copy It"-länk på sammanfattningen efter att användaren via en länk till producenten tagit del av nyheten i fulltext. (NewsBreaks 9/9 2002)

1.3 Företags- och kreditinformation

Factiva ger tillgång till företagsrapporter från D&B och Investext. Bland övrigt nytt vid Factiva finns företagsinformation från D&B, inkl möjlighet att ta ut företagsrapporter om totalt 37 milj företag runt om i världen, och Investext, som ger tillgång till rapporter i PDF om ca 30.000 företag. (EContent Xtra 25/9 2002, NewsBreaks 30/9 2002)

Fler internationella företag vid EDGAR Online, som kommer att tillhandahålla årsrapporter mm från över 13.000 företag i 45 länder. Samtidigt rapporteras att intäkterna under andra kvartalet 2002 var 38 milj kr, 1 % mindre än 2001. Abonnemangsintäkterna har ökat 75 %. (NewsBreaks 19/8 2002, EIR 23/9 2002)

Bureau van Dijk lanserar ORBIS för samsökning i flera databaser. Den nya produkten, som släpps den 1 november, ger samtidig sökning i alla BvDs internetbaserade databaser med uppgifter om totalt 10 milj företag i hela världen (varav 8 milj i Europa). (NewsBreaks 23/9 2002)

Small Business Business Finder ny tjänst vid Hoover's. Den nås via Advanced Search på Hoover's Online och innehåller uppgifter om 2.5 milj företag i USA med mer än 5 anställda. (EIR 2/9 2002, EContent Xtra 4/9 2002)

Succé för Equifax kredittjänst för privatpersoner. För drygt ett år sedan startade Equifax som första kreditupplysningsföretag i USA en kreditinformationstjänster för privatpersoner. Den har redan attraherat över 2 milj abonnenter och svarade under andra kvartalet för 80 milj kr av Equifax totala intäkter, 2,5 miljarder kr. Framgången gör att man intensifierar satsningarna på privatpersoner, bl a i samarbete med Microsoft. (EIR 26/8 2002). T ex kommer kunderna till MSN Money och Microsoft Money 2003 Deluxe att få tillgång till kreditinformation från Equifax. (EIR 12/8 2002)

Equifax blir värd för databas över personer som misstänks för brott och terrorism. Bakom databasen, kallad GRID (Global Regulatory Information Database), står ca 20 av de största kreditkorts- och finansföretagen i världen (Goldman Sachs, Citygroup, Merrill Lynch, ...). Bakgrunden är de stränga krav på kontroller av konton som nya USA Patriotic Act kräver. Nyligen startade World-Check Inc. en liknande tjänst, med en databas som innehåller 55.000 namn, liksom Acxiom i september. (EIR 22/7, 16/9 2002). Equifax' omsättning andra kvartalet sjönk till 2.5 miljarder kr från 2.7 miljarder kr 2001. (EIR 29/7 2002)

R.R. Bowker lanserar BookIndustryLocator.com. Det är en webbtjänst med information om de 200.000 organisationer i USA som har Standard Address Number (SAN). (NewsBreaks 3/9 2002)

1.4 STM

PubSCIENCE hotas av nedläggning. US Department of Energy (DOE) planerar att stänga PubSCIENCE med motiveringen att det finns kommersiella alternativ, bl a Scirus (Elsevier Science) och Infotrieve. Den har också liten användning. PubSCIENCE startades 1999 med syfte att erbjuda gratis sökning i referenser till artiklar i tidskrifter inom naturvetenskap mm. Den täcker idag 1.200 tidskrifter från 35 förlag. (Newsbreaks 19/8 2002)

Elsevier Science och FAST lanserar ny version av Scirus. Scirus index innehåller nu 107 milj sidor. Webbplatsen förses löpande med senaste nytt inom vetenskap från LexisNexis Web Publisher News Database. (NewsBreaks 26/8 2002, ResearchBuzz 2/9 2002, Internetbrus 4/9 2002)

Thomson riktar sig till biblioteken med nya "gateway"-tjänsten ReferenceLink. ReferenceLink gör det möjligt att via ett gränssnitt söka samtidigt i "tusentals nyhetskällor och databaser" vid Dialog, Dialog NewsRoom och Gale. Den är multidisciplinär (STM) och informationen hämtas från nära 50 databaser med över 1.500 tidningar och tidskrifter. Exempel på källor och databaser är The New England Journal of Medicine, Consumer Reports, Medline, GeoRef, The Boston Globe, USA Today och Global Reporter. Innehållet kompletterar Gale InfoTrac och kan också ses som en (förbättrad) ersättare till den avsomnade tjänsten Dialog@Carl. Målgruppen är universitets- och folkbibliotek. (Dialog 20/9 2002)

Thomson har köpt Current Drugs (UK). Current Drugs producerar bl a databasen Investigational Drugs database. Current Drugs inordnas i Thomson Scientific & Healthcare. (NewsBreaks 26/8 2002, EContent Xtra 28/8 2002)

Thomson stärker sin ställning i Europa - köper Lawtel. Thomson har köpt Lawtel, en ledande rättsinformationstjänst i UK, av Centaur Publications. Lawtel har 75 anställda och kommer att inordnas i Sweet & Maxwells onlinetjänst Westlaw UK. Lawtel, som startade 1980, köpte 1999 Consultancy Europe (UK), producent av databasen Spicers med referenser till EU-kommissionens material. Spicers togs därpå bort från DataStar, Reuters, InfoTorg m fl. (Newsbreaks 19/8 2002, IWR Sept 2002, LK)

PsycARTICLES nu online vid EBSCO, OCLC, Ovid och SilverPlatter. Det rör alltså APAs (American Psychological Association) databas med artiklar från 41 tidskrifter i fulltext fr o m 1988. (EContent Xtra 18/7 2002, Online Jul/Aug 2002)

Information Science Abstracts nu vid EBSCOhost. Databasen, som produceras av Information Today, innehåller referenser till artiklar mm i 450 publikationer fr o m 1966. (EContent Xtra 28/8 2002, NewsBreaks 3/9 2002)

DIMDI koncentrerar sig på medicin - tar bort flera databaser. För att frigöra resurser för nysatsningar inom medicin lägger tyska onlinetjänsten DIMDI ner alla databaser utanför områdena medicin, läkemedel och toxikologi. Undantag görs dock för CAB Abstracts och Social Scisearch, som alltså blir kvar. (DIMDI 15/8 2002)

ACMs Computing Reviews nu online vid reviews.com. Den täcker samma källor som i ACM Guide to Computing Literature, dvs referenser ingår till både ACM- och icke-ACM-litteratur: böcker, artiklar, konferenshandlingar, avhandlingar, rapporter mm. Efter ett år gratis i betaversion tar man nu betalt: årsabonnemang kostar från 25.000 kr. (Online Sept/Oct 2002)

True Query har köpt ComputerSelect Web. True Query är en nischad onlinetjänst med ca 100 publikationer i fulltext inom främst IT . En användarlicens för obergänsad användning kostar ca 11.000 kr/år. (NewsBreaks 15/7 2002, TrueQuery 20/9 2002).

WilsonWeb tillhandahåller artiklar i fulltext och i PDF. Det rör artiklarna i 1.700 av de totalt 5.100 tidskrifter som täcks av WilsonWebs referensdatabaser. (NewsBreaks 29/7 2002). Därtill har HW Wilsons Bibliography Reference Bank utvidgats så att den nu täcker 308.000 personer i WilsonWebs databaser. (Online Jul/Aug 2002, IWR Jul/Aug 2002)

Marquis Who's Who ska göra sin databas tillgänglig online. Den innehåller över en milj biografer och ska uppdateras dagligen. Pris: "Mindre än 10.000 kr för en användare". (ResearchBuzz 15/8 2002)

Gold Rush: databas över databaser och e-tidskrifter. Databasen innehåller beskrivningar av närmare ettusen databaser och flera tiotusental e-tidskrifter och andra elektroniska källor. För varje källa finns uppgift om i vilken/vilka databas/er den finns - och för varje databas finns uppgift om vid vilken/vilka onlinetjänst/er den finns. Den påminner om Full Text Sources online och är gratis. Gold Rush drivs av Colorado Alliance Research Libraries. (goldrush.coalliance.org). (Free Pint 25/7 2002)

1.5 E-tidskrifter, dokumentleveranser

Open Achives Initiative: Ingenta i samarbete med Univ. of Southampton kommersialiserar ePrints. Universitetet har spelat en nyckelroll vad gäller Open Archives Initiative (OAI) med sin programvara ePrints för elektronisk arkivering av artiklar och andra dokument. En kommersiell version av denna ska nu tas fram för att göra det enklare att delta i OAI. (NewsBreaks 8/7 2002, IWR Jul/Aug 2002)

Ingentas 5.400 tidskrifter nu i Gale InfoTrac. I början av året annonserade Ingenta och Gale att Ingentas 5.400 tidskrifter inom 6 månader skulle bli tillgängliga via Gales InfoTrac och Expanded Academic. Detta är nu verklighet. Tillsammans med Gales 4.200 tidskrifter i fulltext innebär det 9.000 titlar online och att användarna nu via Gales tjänster kan nå ca 90 % av alla vetenskapliga tidskrifter som finns online i världen. (Ingenta, Thomson Gale 17/6 2002)

Ingenta tar över BIDS. Ingenta bildades 1998 av JISC (Joint Information Services Committee) och Bath University för att driva BIDS (Bath Information & Data Services). Några av databaserna online vid BIDS är PsycINFO, Inspec, ERIC och CAB Abstracts. (IWR Sept 2002)

EBSCO lanserar TOC Premier med 18 milj referenser från 23.000 tidskrifter. Det rör artiklar som EBSCO har producerat referenser till (vissa ända fr o m 60-talet), referenser från EJS (EBSCOhost Electronic Journals Service) och referenser som licensierats från BLDC (alla dess tidskrifter fr o m 1993). Länkar finns till bl a fulltexten i andra EBSCO-databaser, i e-tidskrifter som ett kunden/biblioteket abonnerar på via EBSCOhost EJS och i tidskrifter som biblioteket abonnerar på och som ingår i CrossRef. (EBSCO 12/8 2002, EContent Xtra 14/8 2002)

Sage Publications oroas av färre prenumerationer på trycket - säger upp avtal med EBSCOhost och ProQuest. Allt fler bibliotek ersätter tidskriftsprenumerationer med fulltext i databaser. Enligt Sage hotar detta tidskrifternas överlevnad. Sage garanterar elektronisk tillgång till sina tidskrifter via EBSCOhost Electronic Journals Service (fd EBSCO Online), ingenta, OCLC FirstSearch, divine/RoweCom, SwetsNet Navigator m fl för alla som också prenumererar. (NewsBreaks 22/7 2002, Online Sept/Oct 2002)

Ännu fler patent i PDF vid LexisNexis. Av de 30 milj patent från 40 länder som ingår i LexisNexis finns nu följande i PDF: U.S. 1790-idag, Europapatent (EP-A) 1978-idag, Europapatent (EP-B) 1980-idag, PCT/WIPO 1978-idag och U.S. Applications 2001-iag. LexisNexis säger sig vara den enda tjänst som integrerar nyttillkommen information från Official Gazette i befintliga USA-patent. (NewsBreaks 12/8 2002)

NTIS rapporter gratis (eller till lågt pris) via webben. Via NTIS webbplats kan man nu inte bara söka gratis i NTIS databas med referenser fr o m 1990 utan också ladda ner skannade versioner av

rapporterna (inkl de som utgörs av tidskriftsartiklar) fr o m 1997 gratis (högst 20 sidor) eller för 85 kr (över 20 sidor). Undantag görs för riktigt stora dokument, som man planerar att leverera på CD-ROM. För sökning i NTIS databas ända från 1964 hänvisas till kommersiella onlinetjänster som Dialog, liksom för avancerad sökning (NTIS tjänst medger inte fältsökning). Det hot om nedläggning av NTIS som fanns för ett par år sedan är undanröjt och man försäkrar att man även framgent kommer att hålla samtliga rapporter, även de äldre, tillgängliga. Ca 1.000 nya dokument tillkommer per vecka. NTIS distribuerar årligen över 1 milj dokument till mer än 60.000 kunder. (NewsBreaks 15/7 2002)

Dialog nylanserar DialogSourceOne. Sedan tjänsten för dokumentbeställning SourceOne startade 1994 har den gradvis utvidgats. Från att ha varit fokuserad på patent kan dokument nu också beställas från över 10.000 tidskrifter. Leveransformer är e-post, fax, post och - i förekommande fall - direkt nedladdning i PDF-format. (NewsBreaks 19/8 2002, EIR 2/9 2002)

USA: Nytt direktiv hotar GPOs (Government Printing Office) monopol - och kanske informationsförsörjningen? USAs Office of Management and Budget (OMB) uppmanar i ett direktiv myndigheterna att själva upphandla sitt tryck och välja det alternativ som är bäst och billigast, istället för att alltid anlita GPO. Kritiker, speciellt inom biblioteksvärlden, menar nu att det utan GPOs samordnande roll kommer att bli svårare att få tag på dokument. Och hur går det med arkivering och katalogisering? (NewsBreaks 5/8 2002)

Konsortier ingen lösning på sikt för effektiva förhandlingar mellan förlag och bibliotek. Det är en slutsats i en studie som genomförts av Ingenta. Där konstateras också att mellanhänder (t ex tidskriftsförmedlare) inte har varit särskilt aktiva vad gäller vad gäller att förhandla fram konsortieavtal på uppdrag av sina bibliotekskunder. Istället har detta fallit på förlagen, vilket inneburit en ny roll och organisatoriska förändringar. Studien rapporterar vidare att för "många" stora och medelstora tidskriftsförlag kommer intäkter från konsortier under 2002 att svara för 25-58 % av deras totala intäkter. (Ingenta 21/8 2002, EContent 28/8 2002)

1.6 Digitaliseringar

Holländska nationalbiblioteket blir officiell "backup" för Elseviers digitaliserade tidskrifter. Koninklijke Bibliotheek (KB) blir det första officiella arkivet för Elseviers tidskrifter. Det rör de 1.500 tidskrifter inom vetenskap och teknik som Elsevier f n håller på att digitalisera ända tillbaka till deras första utgåva - ett projekt som löper tre år med en budget på 400 milj kr. I den händelse Elsevier inte längre kan hålla tidskrifterna tillgängliga på kommersiell basis ska KB ta över ansvaret. (NewsBreaks 3/9 2002, IWR July/Aug 2002)

ProQuest är nu klar med digitaliseringen av The New York Times ... Det rör sig om hela upplagan 1851-1999 med totalt 3 milj sidor och 25 milj artiklar. Projektet ingår i ProQuest Historical Newspapers. Såväl detta arkiv som fulltexten (ASCII) fr o m 1999 erbjuds på abonnemangsbasis av ProQuest (från 70.000 kr per år). (NewsBreaks 22/7 2002, ResearchBuzz 25/7 2002, Online Sept/Oct 2002) **... och Wall Street Journal.** Det rör sig om totalt en halv milj sidor och 5 milj artiklar 1889-1985. Wall Street Journal fr o m 1986 finns också i fulltext (ASCII). (ResearchBuzz 1/8 2002, NewsBreaks 5/8 2002)

Cold North Wind digitaliserar Washington Star. Tidningen utkom 1852-1981 och det rör sig om 1.5 milj sidor som ska göras sökbara i fulltext och tillgängliga som "bilder". (NewsBreaks 12/8 2002)

Micromedia ProQuest (Kanada) digitaliserar The Globe and Mail. Den täcker alla utgåvor från 1844 och görs tillgänglig på abonnemangsbasi för utbildningssektorn. (NewsBreaks 8/7 2002)

Gale Group digitaliserar 1800-talsböcker. Det rör sig om 150.000 engelskspråkiga titlar 1701-1800 och de första kommer online i juni 2003. Projektet kallas "The Eighteen Century". (ResearchBuzz 1/8 2002)

1.7 Onlinemarknaden - allmänt

Onlinemarknaden växer bara långsamt ... En rapport från Simba uppskattar den totala marknaden år 2001, alla kategorier, till ca 440 miljarder kr, vilket bara är 3.7 % mer än 2000. Det innebär en väsentligt lägre tillväxt än året innan (då den var 17 %). Simba spår att den årliga tillväxten kommer att fortsätta att vara låg (3.7-6.9 %) under åren fram till och med 2006. Så här var intäkterna år 2001 inom marknadens olika segment vad gäller information för yrkesmässigt bruk (totalt 370 miljarder kr): Finansiella transaktioner 116 miljarder kr, tjänster för marknadsföring 63, finansiell, affärs- och nyhetsinformation 54, kreditinformation 33, Branschportaler/vortaler 28, rätts- och offentlig information 49, e-hälsa 10, övrigt (inkl STM) 15. Till detta kommer hushålls/konsumentmarknaden (bl a AOL): 70 miljarder kr. (EIR 16/9 2002)

... trots hyfsad tillströmning av abonnenter. Samma rapport från Simba uppger 72 miljoner betalande användare år 2001 till onlinetjänster (alla kategorier), vilket är 9 % mer än 2001. Av detta var 19 milj abonnenter till tjänster för yrkesmässig användning och 53 milj abonnenter till hushållsinriktade (bl a AOL). Samtidigt spår Simba en genomsnittlig årlig ökning fram till 2006 på ca 6 %, upp till 100 milj, varav abonnenter till hushållsinriktade tjänster 80 milj. (EIR 16/9 2002)

Onlinetjänster får allt fler användare och abonnemang. EIR redovisar följande antal lösenord/abbonenter vid halvårsskiftet: LexisNexis 2.7 milj, Factiva 1.175 milj, WSJ.com 646.000, Ovid 50.000 och Edgar Online 25.000. Total ökning sedan årsskiftet var ca 5 % - men Ovid ökade hela 25 % och Edgar Online nära 30 %. Beträffande abonnemang/företagslicenser gällde: Hoover's Online 8.400, NewsEdge 1.900, Science Direct 1.850, Edgar Online 1.050 och OneSource/Business Browser 820. Total ökning sedan årsskiftet var drygt 10 % - men Science Direct ökade nära 28 % och Edgar Online 25 %. Nu kan man ju undra hur dessa ökningsgar går ihop med onlinetjänsternas i många fall minskade intäkter. Orsaken är de prissänkningar på abonnemang man gör för att matcha kundernas i många fall sämre ekonomi. (EIR 5/8 2002, NewsBreaks 19/8 2002)

EIRs halvårsredovisning: Ökade vinster men minskade intäkter för informationsindustrin.

Vinsten under första halvåret 2002 för de ca 25 undersökta företagen var 45 miljarder kr, vilket var 170 % mer än 2001. De totala intäkterna var nära 700 miljarder kr, vilket var 2 % mindre än 2001. Några exempel: AOL/Time Warner 190 miljarder kr (endast första kvartalet), Reed Elsevier 35, Thomson 32, McGraw-Hill 19, Dow Jones 7.5, D&B 5.8, Equifax 4.9, Yahoo! 4 och ProQuest 2 miljarder kr. (EIR 19/8 2002)

Få nya abonnemang för finansiella tjänster. EIRs kvartalsvisa översikt visar att antalet abonnemang för de 11 tjänsterna man undersökt bara ökat med 1.4 % på ett år. Några exempel på antal abonnemang: Dow Jones Newswires 339.000 abonnemang, Bloomberg 163.000, Standard & Poor's MarketScope 99.000, IDC/FTInteractive Data 85.000, TheStreet.com/RealMoney.com 82.000, Track Data/myTrack 60.000, Thomson Financial/FirstCall 44.000. (EIR 26/8 2002)

Ökad användning av information online bland advokatbyråer trots ekonomisk nedgång ... En enkät bland stora advokatbyråer i USA visar att hela 80 % ökat sin budget för online information (40 % så mycket som med 20-60 %!) medan bara 11 % minskat den. Detta trots kärva ekonomiska tider. Nära hälften av personerna i ledande ställning tillfredsställer minst 50 % av sitt informationsbehov online. (EIR 15/7 2002). **... men minskad bland IT-företag:** En motsvarande studie bland stora IT-företag (Cisco, Apple, Intel ...) visar lägre siffror: 25 % har ökat sin budget medan 50 % har minskat den. Hälften av informationsbehovet tillfredsställs fortfarande via tryck och CD-ROM. (EIR 22/7 2002)

Hushållen i USA spenderade mest på affärsinformation. En studie av comScore Networks visar att konsumenter i USA spenderade nära 6.5 miljarder kr online 2001, 92 % mer än 2000. I topp var affärsinformation, "underhållningsrelaterat" innehåll och "online personals", vilka tillsammans

svarade för 59 %. "Nyheter" låg på femte plats med nära 500 milj kr. 85 % av intäkterna kom från abonnemang och resten från "per-styck"-försäljning. Ca hälften av intäkterna spenderades på ca 50 tjänster, bland vilka fanns Real.com, WSJ.com, Match.com, Yahoo.com och ConsumerReports.org. (EContent Xtra 31/7 2002)

1.8 Onlinemarknaden - aktörer

Thomson ökar ... Under andra kvartalet ökade intäkterna med 11 % jämfört med förra året till 17 miljarder kr. Störst ökning visade Thomson Learning, som ökade med hela 45 % till 4.2 miljarder kr. Thomson Scientific & Healthcare ökade också rejält, med 15 % till drygt 1.7 miljarder kr. Orsaken är fler abonnenter på ISI Web of Science, Micromedix och Derwent Geneseq. Men störst är Thomson Legal & Regulatory som ökade med 6.5 % till 6.8 miljarder kr. Bland orsakerna var ökade intäkter till Westlaw. Finansmarknadens kris avspeglade sig i att Thomson Financial minskade intäkterna med 3.5 % till 3.6 miljarder kr. (EIR 12/8 2002)

... liksom Reed Elsevier. Intäkterna under första halvåret ökade med hela 22 % jämfört med motsvarande period 2001 till drygt 36 miljarder kr. Nästan hela ökningen kan tillskrivas förvärvet av Harcourt. Segmentet "Education" ökade med 325 % till 6.7 miljarder kr och "Science & Medical" (där bl a Elsevier Science ingår) med 65 % till 9.3 miljarder kr. Användningen av ScienceDirect ökade med 50 %. Segmentet "Legal" (med bl a LexisNexis, som ju nyligen köpte kanadensiska Quicklaw) ökade med 5 % till nära 10 miljarder kr. Segmentet "Business" minskade med 20 % till 10.8 miljarder kr. (EIR 19/8 2002)

En tredjedel av Wolters Kluwers intäkter nu från elektroniska media. Det gäller Internet, CD-ROM mm, som under första halvåret ökade med 26 % jämfört med 2001 till 5.6 miljarder kr. Av detta rör 42 % Internet, som ökade hela 50 %. Intäkterna inom STM ökade med 25 % under första halvåret jämfört med 2001, till stor del beroende på Ovids köp av SilverPlatter (som omsätter ca 650 milj kr per år). Kluwers totala intäkter under halvåret var nära 1.8 miljarder kr, drygt 5 % mer än föregående år. (EIR 19/8 2002)

Ingenta växer snabbt. Under första halvåret ökade intäkterna med 52 %. Samtidigt ökade vinsten med 68 %. Uppskattad omsättning för helåret 2002 (sept 2001-sept 2002) är 270 milj kr, vilket spås öka till 400 milj kr 2003. Man har ca 5.000 bibliotek som kunder. Medan genomsnittskunden förra året betalade 10.000 kr så betalar nytilkommen kunder 40.000-80.000 kr per år (via treårskontrakt). (Ingenta)

Hoover's Online går med vinst men minskar intäkterna. Andra kvartalets vinst var ca 3 milj kr (förra årets förlust var 70 milj kr) och intäkterna 73 milj kr (förra året: 76 milj kr). En "normal" årslicens på Hoover's (5 användare) kostar ca 50.000 kr per år. Man kan notera att Hoover's intäkter från annonser och e-handel har minskat med 40 % sedan förra året och nu bara svarar drygt 10 % av de totala intäkterna. (EIR 5/8 2002)

Minskade intäkter även för OneSource. Andra kvartalets intäkter var drygt 130 milj kr (förra året: ca 140 milj kr). En genomsnittskund till OneSource betalar drygt 600.000 kr per år. (EIR 5/8 2002)

Webben allt viktigare för D&B. Andra kvartalets intäkter uppgick till drygt 2.8 miljarder kr, vilket var en svag ökning från året innan. Det intressanta är att 53 % var intäkter från webben, vilket innebar att dessa för första gången översteg övriga intäkter. Andelen under första kvartalet var 42 %. (EIR 5/8 2002)

Reuters backar och går med förlust. Intäkterna under första halvåret var 27 miljarder kr, vilket ska jämföras med 29 miljarder kr under samma tid förra året. För första gången någonsin gick man med förlust, nämligen 1.3 miljarder kr. Man planerar nu att avveckla ca hälften av sina ca ettusen produkter. Reuters har minskat antalet anställda med 1.660 det senaste året. (EIR 29/7 2002)

Även Factiva känner av det sämre ekonomiska klimatet. Andra kvartalets intäkter var 570 milj kr, vilket ska jämföras med förra årets 610 milj kr. (EIR 22/7 2002)

Det ryktas att Reuters har väckt tanken på att dra sig ur Factiva-samarbetet med Dow Jones. Orsaken skulle vara Reuters dåliga ekonomi. (LK)

Dow Jones minskar. Intäkterna under andra kvartalet var 4 miljarder kr vilket ska jämföras med 4.5 miljarder kr för ett år sedan. Elektroniska media, som svarar för mindre än en fjärdedel av intäkterna, minskade dock bara med ca 2 % till 730 milj kr. WSJ.com har nu 646.000 abonnenter, vilket är 20.000 fler än vid årskiftet. (EIR 22/7 2002)

WebMD står stilla jämfört med 2001. Andra kvartalets intäkter var 1.84 miljarder kr, i stort sett samma som föregående. Onlinedelen (WebMD Health) ökade dock något, med 5 % till 170 milj kr. (EIR 19/8 2002)

Drkoop köpt av Vitacost.com för ca 1.8 milj kr. Drkoop startades 1997 och var en tid värt 10 miljarder (!) kr. Vitacost.com avser att bli "marknadsledande bland nätdoktorer". (DN 17/7 2002)

Oväntad ökning av annonsintäkter för TheStreet.com och MarketWatch. På tvärs mot den övriga branschen ökade TheStreet sina annonsintäkter under andra kvartalet till 11 milj kr, dvs hela 74 % jämfört med det första kvartalet. De totala intäkterna uppgick till 51 milj kr. MarketWatch ökade sina annonsintäkter med 60 % till 43 milj kr (av totalt 110 milj kr i intäkter). Måne ett förebud om att annonsmarknaden är på väg tillbaka? I vilket fall som helst tycks nedgången vara bruten. (EIR 12/8, 2/9 2002)

America Onlines intäkter lägre än förväntat pga fortsatt svag annonsmarknad. För helåret räknar man med 16 miljarder kr i annonsintäkter. (DN 10/9 2002)

1.9 E-böcker

eBrary växer snabbt. I januari började eBrary på allvar att satsa på biblioteken med sin ebrarian 2.0. Den erbjuder fleranvändar- och obegränsad åtkomst till ca 13.000 e-böcker och -dokument (gäller augusti), ett antal som ökar till 37.000 vid slutet av året. I början av året var antalet 5.000. Mer än en tredjedel av företagets kunder kommer från utanför USA. Bibliotekssystemslleverantören SIRSI är nu återförsäljare av eBrary, som integreras i dess produkter Unicorn och iBistro och därmed blir tillgänglig för över 10.000 bibliotek runt om i världen. (NewsLink Sept 2002)

Nya eBookLocator informerar om e-böcker från 400 förlag. OverDrive har annonserat en ny eBookLocator, en gratis webbtjänst med ständigt uppdaterad information om tiotusentals e-böcker från över 400 förlag, inkl länkar till inköpsställe. (Information Today Sept 2002)

E-böcker från Gale blir tillgängliga via OCLCs netLibrary. Det rör sig om 30-50 titlar i höst från bl a Macmillan och flera hundra i ett senare skede. (NewsBreaks 30/9 2002)

OCLC har sålt MetaText till XanEdu. XanEdu, som ingår i ProQuest Information and Learning, marknadsför litteratur för högre utbildning i USA. Enligt OCLC passar MetaTexts e-böcker (f n 250 st) bättre för XanEdus primära målgrupp än för OCLCs, dvs biblioteken. (NewsBreaks 19/8 2002)

1.10 Sökmotorer, verktyg mm

Sökmotorerna varnas: annonser måste se ut som annonser! Som ett resultat av en anmälan från konsumenträttsorganisationen Commercial Alert (knuten till Ralph Nader) har USAs Federal Trade

Commission (FTC) gått ut med ett brev till AltaVista, AOL Time Warner, LookSmart, Microsoft, Terra Lycos m fl där man hotar med rättsliga åtgärder om de underlåter att klart visa vad som är annonser i sökmotorernas sökresultat. FTC citerar bl a en BC-studie som visar att 71 % av användare i UK inte var medvetna om annonsörernas roll för sökmotorernas sökresultat. FAST reagerade den 23/7 genom att länka träffarna till en speciell sida som förklarar hur sökresultatet genereras. (NewsBreaks 8/7 2002, Internetbrus 25/7 2002)

Olika syn på djuplänkning i Europa och USA. 1) Dansk Dagblads Forening (som företräder 28 danska tidningsutgivare) anklagade Newsbooster (en avgiftsbelagd sökmotor för nyheter) för att olagligen publicera korta utdrag ur och djuplänka direkt till artiklar i deras tidningar. En dansk domstol gav tidningsutgivarna rätt i det de fann att Newsbooster inkräktar på dagstidningarnas rätt till sitt eget material. Därför måste Newsbooster utesluta ett antal danska tidningar bland sina källor. 2) En tysk domstol har beslutat att NewsClubs djuplänkar till Mainposts webbplats bryter mot EU-lag (EUs databasdirektiv från 1996 tolkar domstolen som att webblänkar till nyhetsartiklar är olagliga). Båda dessa avgöranden går på tvärs mot tidigare avgöranden i USA, som friat de som länkat, och även om det tyska avgörandet endast är relevant för Europa (databasdirektivet skyddar databaser producerade i Europa eller av européer) kan de få betydelse internationellt. (CS 12/7, 23/8 2002, Online Sept/Oct 2002)

AltaVista har lanserat AltaVista Prisma - en funktion för att "förfina" sökningar. Efter en sökning genereras de 12 "bästa" termerna från de 50 "bästa" träffarna i sökresultatet. Dessa kan nyttjas för att i kombination med den ursprungliga sökfrågan skapa en ny grupp "Prisma terms" - som i sin tur kan nyttjas. Funktionen påminner om Teomas "Refine" men är, enligt Gary Price, mer användbar. (EContent Xtra 3/7 2002, ResearchBuzz 4/7 2002, NewsBreaks 8/7 2002, EContent Sept. 2002)

Många fler källor i Google News. Antalet är nu över 4.000. Därtill tycks nyheter från åtminstone de tre senaste veckorna finnas tillgängligt (mot tidigare en vecka). Nyttillkommande nyheter tillförs kontinuerligt. (news.google.com) (ResearchBuzz 26/9 2002)

Google mest använda sökmotorn. Onstat.com har undersökt användningen av sökmotorer och funnit att 53 % av användningen rör Google, 20 % Yahoo, 9 % MSN Search, 3.7 % Terra Lycos och 2.9 % AOL Search. (C Sw 26/8 2002)

AllTheWeb har nu mer 2.1 miljarder webbsidor, dvs i klass med Google. Även PDF-sidor indexeras. Den nya databasen nyttjas också av Lycos nya Lycos Search version 6.0. (Online Sept/Oct 2002)

Inktomi ändrar inriktning, köper Quiver och drar ner på personal. Quiver tillhandahåller verktyg för automatisk kategorisering mm. Köpet är ett steg i Inktomis omvandling från sökmotor på webben till leverantör av verktyg för sökning i intranät mm. Personalen minskas med 270, dvs 40 %. (Internetbrus 18/7 2002, Online Sept/Oct 2002)

divine nyttjar Northern Lights teknik i sin nya informationsportal SinglePoint Search. Portalen, som främst riktar sig till större företag, kategoriserar information automatiskt med användning av den taxonomi som utvecklades vid Northern Light. Som option kan företagen få tillgång till t ex den typ av information som ingick i Northern Lights Special Collection och information från Investext. Northern Light köptes av divine i januari i år. (NewsBreaks 29/7 2002, IWR Sept 2002)

West satsar på KM med WestKM. Det är en intranätsprodukt som gör det möjligt att söka i både Westlaw och internt material. Bakom produkten står ProLaw, som köptes av West förra året. Bland WestKMs funktionaliteter finns Keycite, som visar om funna dokument har refererats i senare rättsfall. WestKM kostar ca 150.000 kr initialt och ca 1.000 kr per månad per användare och har hittills köpts av 10 företag. (EIR 16/9 2002)

Det ryktas att Thomson Dialog är i färd med att utveckla ett nytt söksystem som på sikt (2-3 år) ska ersätta de tre nuvarande (dvs de som nyttjas för Dialog, DataStar och Profound). (LK)

1.11 Internetanvändning

580 milj människor har tillgång till Internet. Det innebär närmare 10 % av jordens befolkning. Europa har med 186 milj användare passerat USA och Kanada, som tillsammans har 183 milj användare. Asien har 168 milj användare. (Mail-IT 23/8 2002)

66 milj Internetabonnemang i USA vid halvårsskiftet. Av dessa rörde 56 milj uppringda förbindelser och 10 milj bredband. Ökningen sedan årsskiftet var 6 % resp. 24 %. Störst vad gäller uppringt var AOL med 35 milj abonnemang och näst störst MSN med 8.5 milj. Betr bredband var AT&T Comcast och AOL Time Warners Road Runner störst med vardera ca 2.5 milj abonnemang. (EIR 12/8 2002)

10 milj använder mobilt Internet i USA. 5 milj av de 19 milj personer i USA som har en handdator använder den för att nå Internet, liksom 5.8 milj av de 67 milj som har mobiltelefon. Med hänsyn tagen till överlappning rör det sig om totalt ca 10 milj. personer. Mest populära webb- (och WAP-) platser var Wall Street Journal, Boston.com, CNN.com och NYTimes.com. (EContent Xtra 4/9 2002)

Double Click har köpts av L90. Så nu är båda "veteranerna" vad gäller Internetmätningar borta. Den andra, MediaMetrix, köptes ju nyligen av comScore. (EIR 29/7 2002)

2. Sverige

2.1 Rättsinformation

Thomson Fakta nytt namn på Fakta Info Direkt. "Namnbytet är ett led i att knyta företagen inom Thomsonkoncernen närmare varandra och kunna dra fördel av koncernens storlek och goda renommé på de lokala marknaderna", säger vd Peter Brännström. Thomson Fakta är med sin årsomsättning om 160 milj kr och ett 80-tal anställda en av de största i Sverige inom rättsinformation. Bland produkterna finns den kommenterade lagsamlingen Karnov och onlinetjänsten Westlaw Sverige. (Thomson Fakta 19/8 2002, Metro 12/8 2002, LK)

PointLex i samarbete med Thomson Fakta ökar temperaturen på marknaden för rättsinformation. I och med ett avtal mellan PointLex och Thomson Fakta (fd Fakta Info Direkt) ger PointLex nu tillgång till rättsinformation från Fakta. Det rör bl a Karnov, författningar, praxis från allmänna domstolar, förvaltnings- och specialdomstolar (i form av NJA, Regeringsrättens årsbok, rättsfall från Hovrätterna och Arbetsdomstolen), EU-rätten, JO- och JK-beslut samt propositioner i urval från och med 1915. PointLex, vars mest kända produkt är Post- och Inrikes Tidningar, är ett affärsområde inom Edita Publishing. Det ingår i finska Edita-koncernen, som också äger den finska juridiska databasen Edilex och administrerar Finlex ("finska Rixlex"). (Pointlex 24/8 2002). I och med samarbetet mellan Pointlex och Thomson Fakta stiger temperaturen ännu mer på den svenska marknaden för rättsinformation. Nyligen startade ju konkurrenten Norstedts Juridik sin onlinetjänst. (Se nedan!) (LK)

Norstedts Juridik nu online med Sveriges Rikes Lag. Norstedts Juridik, som sedan tidigare erbjuder en tjänst för juridiska nyheter på webben, har nu öppnat sin länge förutsedda onlinetjänst. I Sveriges Rikes Lag ingår författningar, HD-avgöranden från och med 1911 och RR-avgöranden från och med 1930, förarbeten i form av propositioner från och med 1973 samt i och med Tidskrift för lagstiftning (NJA II) ett länkmateriell till ett urval referat över förarbeten inom civil-, straff- och förvaltningsrätt från 1960 och framåt. I och med Sveriges Rikes Lag kan man nu nå och söka online i material som Norstedts Juridik hittills bara erbjudit på CD-ROM. (LK)

2.2 Kommersiella tjänster i övrigt

Kreditinformationsföretagen satsar på bevakningstjänster. *D&B Business Monitor* bevakar "kunder, leverantörer och konkurrenter" och signalerar dagligen eller varannan vecka om ändrad kreditvärdighet, konkurs, adress, in-teckningar, styrelse mm. *KreditFaktas KreditBevakning* signalerar per e-post om viktiga ekonomiska förändringar i företag efter eget val. *Svensk Upplysningstjänst* matchar veckovis valda företag mot alla nya händelser i bolaget som registrerats. *UC Bransch-bevakning* rapporterar om det ekonomiska tillståndet i en hel bransch fyra gånger per år. (D&B, KreditFakta, SvU, UC - sept 2002)

Bonniers Lexikon läggs ner - NE vädrar morgonluft. Bonniers förlag Nya Medier läggs ner pga dålig lönsamhet både vad gäller pappers- och nätversionen av Bonniers lexikon. Betalversionen på nätet kommer dock att fungera åtminstone året ut. NE (Nationalencyklopedin) önskar nu köpa över nätkunderna, även om man säger att det nog inte rör sig om så många. September är bästa månaden hittills vad gäller nya abonnenter på ne.se och man har haft dubbelt så många besök som tidigare bästa månad. (SvB 25/9, 26/9 2002)

KB/BIBSAM skriver licensavtal med NE. BIBSAM har, efter som det sägs "utdragna och intensiva förhandlingar" avtalat med NE (Nationalencyklopedin) om fri tillgång till studenter och forskare till NE-databasen. 26 (av 39 möjliga) universitet och högskolor samt 9 andra institutioner har anslutit sig till avtalet, som gäller 1/8 2002 - 31/12 2003. (KB/BIBSAM 30/8 2002)

Swets-Blackwell tecknar avtal med Institute of Physics om svenskt konsortiums tillgång till Axiom. Bakom konsortiet står 8 organisationer. Axiom är Institute of Physics onlinetjänst med bl a Inspec, Compendex och Derwent WPI. (Online Sept/Oct 2002)

Dialog Sverige firade Dialogs 30 årsjubileum. Det skedde i samband med Dialogs kundmöte i Stockholm den 5/9. Naturligtvis berättade man om Dialog NewsRoom, Dialog NewsEdge och Dialog SourceOne (se under Internationellt ovan!) och andra av årets nyheter. Man har nu infört en ny gemensam grafisk design för alla produkter. Samarbetet med Thomson Derwent förstärks. Man länkar till artiklar i tidskrifter från över 30 förlag m fl leverantörer. I övrigt nämndes att Thomson Dialog internationellt har ca 25.000 kunder med uppskattningsvis 2 milj användare totalt. NewsEdge har ca 1.500 kunder. Man säger sig vara "committed to professional searchers". Dialogs databaser innehåller 1.2 miljarder poster ("records"), totalt 14 TB terabyte (!) data. "Classic" används fortfarande mest, mer än webben! Dialog Sverige är nu fem personer efter att nyligen ha utökat med en. (LK)

Compu-Mark Nordic flyttar till Thomsons lokaler. Nu flyttar även Compu-Mark Nordic, ett Thomsonföretag, till Hälsingegatan 43 i Stockholm. Där finns redan Thomson Fakta och Thomson Dialog. (Compu-Mark Nordic aug 2002, LK)

Svenska varumärken i Dialog. Bland Dialogs samling av varumärkesdatabaser ingår nu även Trademarkscan Sweden från Compu-Mark. Den täcker 220.000 svenska varumärken och baseras bl a på uppgifter publicerade i Svenska Varumärkestidning. (Dialog sept 2002)

Intendernet ny tjänst för offentlig upphandling. Den är gratis för leverantörer och upphandlare och omfattar bl a en databas med samtliga upphandlingar i EU (TED) och hos landstingsförbundet. Även upphandlingar under tröskelvärdena ingår. (Mail-IT 15/8 2002)

Gula Sidornas vägvisning på webben visar omvägar. Istället för bästa väg uppmanar vägvisningsfunktionen ibland till mycket långa omvägar. Det visar ett litet "test" som CS utfört. (CS 18/9 2002)

SMS-tjänsten vid 118118 har utökats med uppgifter från Tele2/Comviq och Vodafone. (CS 9/9 2002)

2.3 Webbplatser/sökportaler

Forskningswebbplatsen Safari läggs ner - har kostat 40 milj kr. Vetenskapsrådet, som övertog ansvaret för Safari för ett år sedan, har efter en utvärdering konstaterat att den är såväl svår som mycket lite använd. Detta trots att universiteten och högskolorna lagt ner väldigt mycket kraft och energi på webbplatsen. "Forskningen har inte blivit lättillgänglig för allmänheten och kvaliteten varierar" säger Vetenskapsrådet, som uppskattar driftkostnaden till mellan 10 och 20 milj kr per år - och att Safari hittills kostat totalt minst 40 milj kr. Information om forskning kommer nu att ges via forskning.se, som startades i våras och bakom vilken står Vetenskapsrådet, Vinnova, Formas och Fas. (DN 5/9 2002, Ny Teknik 18/9 2002)

Läkarwebbplatsen Ronden.se har kostat 94 milj kr - hårdbantats. Det projekt som skulle ge Läkarförbundet en Internetportal, med plats för de olika läkarföreningarna och medicinsk information till allmänheten, måste nu hårdbantats ytterligare pga ekonomiska problem. Personalen har redan minskats från 48 till 30, men det räcker inte. Annonsintäkterna har varit mycket mindre än beräknat och tekniken har inte fungerat som den ska. (DN 15/8 2002)

2.4 Informationsmarknaden - aktörer

Svenska sökmotorföretaget Hapax i konkurs. Framtiden för svenska sökmotorn Hapax är osäker sedan företaget gått i konkurs. Diskussioner med eventuella köpare pågår. Hapax, som baserades på Eva Ejerheds forskning inom lingvistik, startade 1999, hade 60 milj kr i riskkapital och som mest 45 anställda. Även sökmotorn Vill, som startades i Göteborg 1999 med 2 milj kr i riskkapital, har problem. Man har lagt verksamheten på is och dess teknik är till salu. (Ny teknik 28/8 2002)

Docere svensk partner i Global Intelligence Alliance. Svenska Docere Intelligence har tillsammans med Viva Intelligence (Finland) och Mc3Intel (Kanada) bildat alliansen Global Intelligence Alliance för att erbjuda sina kunder globala omvärldsanalyser och för att ge IT-stöd till och hjälpa företag att organisera omvärldsbevakning. Alliansen har s k "research partners" i Asien, Sydamerika och Europa. (Docere 24/9 2002)

Bibliotekstjänst byter namn till BTJ-gruppen. I koncernen ingår tre affärsområden: Bibliotekstjänst (fd BTJ Info & Media; riktar sig primärt till skol- och folkbibliotek), PrioInfo och Seelig (tjänster för bokhandeln och förlagsbranschen). (BTJ, SvB 20/9 2002)

SIX drar ner pga minskad försäljning. Finansbranschens nedgång drabbar även de finansiella informationstjänsterna. Reuters har ju dragit ner rejält under det senaste året. Nu varslar Bonnierägda SIX 12 av sina 72 anställda. Ecovision med nyhetsbyrå Ticker räknar med nolltillväxt i år efter att ha ökat omsättningen med 30 % tidigare år. Förra årets omsättning var 59 milj kr. Tjänsten Ecovision Protrader har 2000 kunder. (Dagens Industri 9/9 2002, Finans Vision 23/9 2002, Mimer SQL News 20/9 2002)

Bokus når break-even för första gången. När nätbokhandeln Bokus startade 1997 trodde man att det skulle ta 2-3 år att nå lönsamhet. Men det tog 5 år. I september når man nämligen för första gången nollresultat. Det blir dock inte nollresultat för helåret 2002, vilket man dock tror om nästa år. Bokus är nu marknadsledande svensk nätbokhandel med en omsättning på 100 milj kr per år och, enligt egen uppgift, 1 milj titlar och 400.000 kunder. Den ägs till 50 % av KF och 50 % av Berthelsmann (som fn ser över sina förlustbringande Internetverksamheter och eventuellt kommer att sälja eller lägga ner den egna nätbokhandeln bol.com). (SvB 4/9 2002, CS 23/9 2002, Biblioteksbladet 2002:5)

2.5 E-böcker

BTJ-gruppen och Studentlitteratur i e-bokssamarbete. BTJ-gruppen kommer att göra ett urval av Studentlitteraturs böcker tillgängliga som e-böcker. Tjänsten innebär att låntagarna kan låna e-böcker hemifrån. Göteborgs universitetsbibliotek och Lunds stadsbibliotek blir pilotbibliotek under hösten. En bredare lansering sker efter årsskiftet. Priset kommer troligen att bestå av en årlig avgift för anslutning, ett pris för boken (ungefär lika med den tryckta boken) och en mindre avgift per lån. Satsningen är det andra steget i BTJ-gruppens e-bokssatsning. Det första togs när företaget blev agenter för netLibrary och ebrary. Mer kommer ... Konkurrenten eLibs lånetjänst används redan av bibliotek i ett femtiotal kommuner. (BTJ 19/9 2002, SvB 20/9 2002)

PrioInfo distribuerar e-böcker från knovel. BTJ-gruppens PrioInfo har nyligen tecknat avtal om exklusiv distribution i Norden av knovels e-böcker. Det rör sig om tekniska referensverk mm från McGraw-Hill, CRC Press, Reed Elsevier, ASME ASM International m fl. (PrioInfo 13/9 2002)

Göteborgs universitetsbibliotek har köpt biblioteksplattformen eBrarian som ger tillgång till 10.000 e-böcker från eBrary. Det gör man som första bibliotek i Europa. (Biblioteksbladet 2002:5)

50 bibliotek erbjuder lån av e-böcker. Handdatorer populärast. I juli började ca 50 bibliotek (se förteckning på www.ssb.stockholm.se) göra det möjligt att ladda ner e-böcker även till handdatorer, något som varit efterfrågat ända sedan e-boksutlåningen startade i juni 2001. Enligt AdLibris försäljningsstatistik laddar 70 % av deras e-bokskunder ner sina e-böcker till handdatorer. Drygt 600 000 handdatorer har sålts i Sverige sedan 1998. (DN 6/7 2002, Ny Teknik 14/8 2002, Stockholms stadsbibliotek 25/9 2002)

Lyssna på elibs e-böcker. Elib kommer i höst med en ny version av sin tjänst som innebär att man även kan höra boken läsas upp via bibliotekens hemsidor. (CS 23/9 2002)

2.6 Internetanvändning mm

3.7 milj svenskar använde Internet i augusti, vilket innebär en uppgång från 3.2 milj i augusti förra året. Den genomsnittliga tiden på nätet ökade från ca 6.2 till 7.2 timmar och mest aktiva var personer mellan 25 och 34 år. Allt enligt Nielsen/Netratings. (CS sept 2002)

65 % av Sveriges befolkning har tillgång till Internet och är därmed tvåa i världen efter Island (70 %). Därnäst följer Danmark (60 %), Hongkong (60 %) och USA (59 %). (Mail-IT 23/8 2002)

510.000 - 540.000 hushåll har tillgång till bredband. Uppgiften gäller mars 2002 och innebär en fyrdubbling på 15 månader sedan år 2000 och att bredbandspenetrationen (inkl ADSL) är ca 12 %. Sverige ligger på tredje plats bland OECD-länderna. Det konstaterar Post- och Telestyrelsen i en färsk rapport. (www.pts.se, PTS-ER-2002:20: IT-infrastrukturen i Sverige 15/8 2002. Ny Teknik 21/8 2002)

Msn.com mest besökt webbplats i augusti. Nielsen/Netratings tio-i-topplista för augusti ser ut så här: msn.com 1,62 milj besök, msn.se 1.48, passagen.se 1.09, lunarstorm 0.82, spray.se 0.77, google.com 0.61, altavista.com 0.4, se.altavista.com 0.39, yahoo.com 0.38 och icq.com 0.33 milj besök. (CS 30/9 2002)

Medieinvesteringarna (annonser mm) på Internet ökar. Ökningen under augusti var hela 70 %, enligt mediebyråernas mediebarometer, vilket gör 17 % på helåret. Några som känt av uppgången är Affärsvärlden och Ny Teknik, vilkas fasta placeringar på afv.se resp. nyteknik.se är slutsålda i september och oktober. Även Ekonomi24 har känt av uppgången, även om finansvision.se inte är lika "het" pga att det är en betaltjänst. (CS 18/9 2002, Dagens Media 24/9 2002)

Svenskar e-handlade för 70 miljarder kr år 2001. (CIO Sweden sept 2002). Andelen Internetanvändare som e-handlat våren 2002 var 31 %. (CS 20/9 2002)

Bankernas satsningar på Internet sparade inga pengar. De nordiska bankernas satsningar på Internet har granskats av konsultbolaget Geelmuyden Kiese, som konstaterar att kostnadsbesparingarna blev futtiga 0.1 % - istället för de 25 % som många banker räknade med. (DN 27/7 2002)

2.7 Legalt

Ännu ett svenskt "Tasini-fall" - nu pga artiklar i Medicarkivet. Aftonbladet har ålagts att utge ersättning för att man tillgängliggjort arkiverade artiklar för allmänheten utan att upphovsmännen, ett antal frilansskribenter, samtyckt till detta vid tidpunkten för den s k primärupplåtelsen. Upphovsmännen hade inga invändningar mot arkiveringen som sådan utan bara mot att deras texter gjordes tillgängliga för allmänheten mot ersättning. Domen avgjordes i Stockholms tingsrätt. Frilansskribenternas talan fördes av den ideella föreningen ALIS, Administration av litterära rättigheter i Sverige. (Lov & Data Juni/juli 2002)

(Anm: I förra nyhetsbrevet berättades att SvD fällts av Stockholms tingsrätt pga digital publicering av frilansarbetsartiklar. /LK)

EU underkänner svensk PUL-dom mot hemsida. Det gäller den hemsida där en församlingsassistent ger skämtsamma omdömen om anställda och kyrkligt aktiva i Alseda församling utan att ha inhämtat deras samtycke. Eksjö tingsrätt dömde till böter. Men enligt ett utlåtande från EUs domstol bröt församlingsassistenten inte mot någon EU-lag och man fastslår att PUL går längre än EU-reglerna kräver. (DN 20/9 2002). Fö har på initiativ av Sverige ett antal medlemsstater i EU diskuterat behovet av ändringar i PUL-direktivet. Fyra medlemsstater har enats om att det behövs lättnader och mindre byråkratiska regler om bl a Internetpublicering, information och registerutdrag till de registrerade samt känsliga personuppgifter. Förslaget har överlämnats till EG-kommissionen. Kommissionen skall senare under året komma med en rapport med förslag till eventuella ändringar i direktivet. (Pressmeddelande Justitiedepartementet 13/9 2002)

CSN måste lämna ut register över studielåntagare till företag. Det har regeringsrätten beslutat efter att Mecenat AB drivit sitt ärende vidare från kammarrätten. Mecenat fick för drygt ett år sedan nobben av CSN när man begärde att få tillgång till registret som underlag för direktreklamutskick. Varken regeringsrätten eller Datainspektionen fann att ett utlämnande strider mot PUL. (DN 7/7 2002)

Telefonnummer är inte personuppgift. Den slutsatsen kan dras av att Milan Sevo och två andra män som åtalats för mord på en 32-åring i Tumba förra året friades av tingsrätten. Det fanns ingen annan bevisning än telefontrafiken (som visade hur de åtalade skulle ha rört sig före och efter morddagen) och eftersom det kunde inte uteslutas att någon annan använt deras mobiltelefoner friades de. (Aftonbladet 4/7 2002, DN 5/7 2002)

Kullenberg-krönika bortrensad ur Aftonbladets arkiv. Det rör den delvis kritiska krönika om kungafamiljen som publicerades i Aftonbladet den 19 mars. Journalisten Anette Kullenberg slutade på Aftonbladet i maj. (DN 20/9 2002)

Tele2 ska lämna uppgifter om sina mobilabonnenter till Telia. Det säger kammarrätten i det den fastställer ett tidigare föreläggande i saken från Post- och Telestyrelsen. (Nota Bene 24/8 2002)

Knut Rexed har utsetts som särskild utredare för att överföra SverigeDirekt till Statskontoret. Även Lagrummet, Samhällsguiden, m fl tjänster berörs. (LK)

2.8 Diverse

Lunds universitet deltar i EU-projekt för "alternativ" akademisk elektronisk publicering. En grupp europeiska universitet m fl har grundat FIGARO, ett akademiskt publiceringsprojekt med mål att skapa ett europeiskt nätverk av institutioner för stöd till den europeiska akademiska världen inom

området elektronisk publicering. FIGARO planerar att expandera till att bli en alternativ akademisk elektronisk publiceringsplattform. Man kommer att erbjuda sina europeiska deltagare en teknisk infrastruktur och en strategi för en nätverksorganisation som underlättar hela den digitala publiceringsprocessen. Projektet budgeteras till ca 19 milj kr, varav EU-kommissionen svarar för drygt 13 milj kr. Projektet leds av Utrecht University och svensk deltagare är Lunds universitet. I övrigt deltar Delft University of Technology, University of Hamburg, Carl von Ossietzky University Oldenburg, Daidalos by IT in Publishing, Università degli Studi di Firenze, Delft Cluster Foundation, LEMMA B.V. publishers, Katholieke Universiteit Leuven och Wydawnictwo DiG sc. och SPARC. (www.figaro-europe.net/index2.html?news.html) (FIGARO 17/9 2002)

Nationell databas för statens konst nu i drift. En databas över statens konstsamling, totalt ca 1 milj konstverk, började byggas år 2000 i samarbete mellan Moderna museet, Nationalmuseet och fd stöldskyddsregistret. Bakgrunden var den dåliga ordningen, med mängder av verk på drift. 600 av 900 statliga institutioner har anmält sig till databasen. Databasen är nu i drift som internt register men kan nyttjas efter kontakt med Nationalmuseet eller Moderna museet. (DN 13/7 2002)

Databas över uppsatser stoppar plagiat. Uppsala universitet och företaget Urkund har utvecklat en tjänst mot fusk vid uppsatsskrivning. Tjänsten baseras på att de uppsatser som eleverna skickar till lärarna automatiskt matchas mot innehållet i en databas som består av över 4 milj tidningsartiklar och 180.000 artiklar i uppslagsverk. Om avsnitt i en uppsats är identiskt med någon text i databasen rapporteras detta till läraren, som får avgöra om det rör sig om ett plagiat. Även elevernas uppsatser hamnar i en databas för att inte kunna plagieras. (CS 16/9 2002)

Svenska nätinfföreningens första konferens har ägt rum. Den kallades "Nätinfo i Sverige - möjligheter och problem" och ägde rum på KB 23/9. Här presenterades en rad s k "goda exempel" och politiska initiativ, bland annat Infomedicas webbplats, Eniros Gula Sidorna, Lantmäteriets kartor på nätet, Vård ITiden, IT i skolan, SverigeDirekt, ABM-utredningen, DigiCULT, eEurope 2002, KOVs konsumentinformation, Projekt Runeberg, TNCs terminologiarbete, Nätuniversitetet och Intelligent bygginformation/Byggtjänst. Trots att nätinfföreningen vill vara "en arena för debatt och informationsutbyte" och inför konferensen uttalade sin ambition "att belysa och debattera frågor om nätinformation" fanns det tyvärr ytterst liten plats för just debatt. Ca 40 personer deltog. (www.snif.nu, LK)

Detta material är i helhet och dess delar skyddat av upphovsrätt. Vidaredistribution, mångfaldigande eller återpublicering kräver skriftligt tillstånd från Svensk förening för informationsspecialister, Box 55580, 102 04 Stockholm. Telefon 08- 678 23 20, Fax 08-678 23 01, E-post kansliet@tls.se